

Винаги съм се боял да не влизам в коловоза...

Както вече писахме, през 1965г. в структурата на НТС се създават 13 национални съюза, обособени по професии. Развитието им през тези 50 години е различно. Някои са по-динамични, някои се роят впоследствие, други свиват своята дейност. Но днес, от висотата на времето е важно да се подчертае, че динамиката в живота на един съюз е в пряка зависимост от хората, които работят в него. И затова решихме да отбележим юбилея на Съюза по електроника, електротехника и съобщения (СЕЕС) като поговорим с доц. д-р инж. Иван Василев, живата памет не само на този съюз, а и на развитието на научно-техническото движение у нас като цяло. Включил се в редиците на НТС още като студент, работил дълги години за развитието на Съюза като специалист в производството, преподавател и повече от 20 години като негов изпълнителен директор, инж. Василев в момента подготвя за издаване книга за историята на Съюза. И когато му казвам, че ще поговорим за юбилея, той бързо реагира: Ето сега, през май, ние ще празнуваме 50 години на нашия съюз, но всъщност ще празнуваме и 130 годишен юбилей. Защото в първото дружество, създадено в Русе, третата му секция е по електротехника. А и след това е имало много и разнообразни дружества по електротехника. Така че ние празнуваме два юбилея.

В началото на нашия разговор моят събеседник естествено се спира на онези години, когато държавата отделя особено внимание на развитието на инженерно-техническите кадри, на НТС и привличането им в решаването на конкретни задачи чрез създаване на творчески колективи. Част от печалбата остава в НТС и организацията се утвърждава като популяризатор на изобретенията и рационализациите.

В нашия отрасъл не можехме да се оплачем – имаше големи предприятия, които подпомагаха дейността ни. Те търсеха НТС за мероприятията, организирани от Съюза, за да изпращат там своите специалисти за получаване на нова информация. Чрез нас те ходеха в чужбина за обмяна на опит, а също и за посещения на изложения, на форуми. Дружествата бяха много активни и то обикновено без определено материално възмездяване на дейността им.

Заговаряме за годините след промените и инж. Василев споделя: „След промените, когато се наложиха принципите на пазарната икономика, много от нашите хора, въпреки че останаха безработни и нямаха поле за изява,

но не дойдох тук да търсят нови възможности. Така че дейността на НТС бе определена от трудните условия – тогава се появи въпросът “Какво ще получа от това?”. Отговорът е ще получиш изява! И още нещо – трябва да се подчертае, че след 1990 г. основната дейност на НТС се концентрира тук, в центъра. И сега ние правим конференции в страната, но всичко се прави от нас.

Когато в началото на деветдесетте започна работа в Съюза получаването на информация беше проблем. Тогава се видях принуден да издавам един бюлетин, в който публикувахме много информация в нашата област, която вземахме от чуждите списания, получавани от Съюза – още нямаше интернет – и го разпространявахме в цялата страна. По-

лучи се така, че ние, щем нещем, трябваше да почнем от нула, да се намерят средства. Успяхме да се организираме още преди да излезе Закона за лицата с нестопанска цел. Аз съм бил научен

Най-много съм се боял да не влизам в коловоз – каквото било миналата година, да го повторим и тази година, споделя инж. Василев

сътрудник, преподавател, бил съм по заводи и съм имал много контакти и най-грамотните хора се опитахме да привлечем тук в организацията. Намерихме 10-12 устава на подобни организации в чужбина и с големи усилия успяхме да укрепим Съюза. Трябва да отбележа, че от 1992г съществени промени в устава ни няма.

Днес основната ни дейност, с която се гордеем, е научно-техническата. В сравнение с другите ние сме един от съюзите с най-много и най-крупни научно-технически мероприятия. Първо нашите научни области са бурно развиващи се – електротехниката, електрониката, изчислителната техника беше при нас, телеко-

муникациите – всичко най-ново влиза там. Това ни е улеснявало и не случайно нашите традиционни научни събития – конференциите ЕЛМА, СИЕЛА вече са на повече от 40 години. Не са спирали през целия този период. Полагал съм много усилия да привлечем предприятията да помагат за организирането им и това е дейността, с която се гордея.

Естествено, наред със запазването на това ниво, ние се стремим да обогатяваме дейността си – сега подготвяме една нова конференция. По наша инициатива бе организиран и младежки форум.

Тук трябва да отбележим и международното ни сътрудни-

→ чество. ИМЕКО е международна организация по измерванията, на която ние станахме член. По наша инициатива бе сключен договор с тях, който се подновява на всеки три години. Това ни даде възможност да участваме в събитията, организирани от тази организация, като тя ни подпомага и финансово за да присъстваме. Там има големи възможности за обмяна на опит, поучаваме много списания с информация в тази сфера. Имаме много добри контакти с Полша, с Румъния. За съжаление не успяхме да подпишем договор с руските колеги, с тяхното Всесъюзно научно-техническо общество.

Мисля, че повече усилия трябва да хвърлим в организационната дейност. Ние категорично отричаме масовизирането. Не ни трябва масов съюз. Но не ни трябва и елитарен съюз, защото имаше и такива предложения. Ние искаме всеки, който членува тук, да попълни анкетната карта, да заяви кой е, какви са интересите му, как ще работи за Съюза и да си плаща членския внос. Що се отнася до колективните членове – завод по завод сме ги агитирали да станат членове на Съюза и по списък са 35, но активно ни подкрепят 10-12. Там трябва да засилим малко повече нашата дейност за привличане на фирмите за членове на Съюза.

Не случайно имаме специална програма за работа с колективни членове и фирми. Добре сме я написали тази програма, но тя изисква усилия не само на един човек. Ние трябва да привличаме тези фирми за колективни членове, като ги каним на нашите форуми за участие, а и за да покажат новите си продукти. Това е реклама и популяризиране за тях.

Смятате ли че може да се възстанови практиката за работа с целеви колективи към съюзите по конкретни задачи?

Не. Условиата са различни. Когато на предприятието му трябва

подобна услуга, то отива в съответната фирма и възлага изпълнението ѝ.

Според мен голямата ни задача ще бъде да активизиране с наша помощ и с наши усилия всички организации в страната. Ако не направим това, според мен губи смисъл цялата федерация и в частност нашия съюз. На няколко места в книгата си съм подчертал, че ако Федерацията не разпредели по места своята дейност и не активизира кадрите там трудно ще се върви напред.

Какво правим ние – ето например в Бургас изпратихме чл.кор. проф. Георги Младенов, който изнесе там лекции по нанотехнологиите. Пак там сме изпращали проф. Кирил Конов да говори за цифровата телевизия. Помагали сме и на колегите в Гоце Делчев, като сме изпращали два пъти проф. Велчев да изнася лекции. Това е опит да покажем на колегите, че трябва да вървят с нас, а не против нас, както беше дълги години, че заедно можем да вървим напред. Но и там трябва да се привлекат млади хора. Това е слабото ни място. За съжаление опитите ни за привличане на младите хора не са много успешни. Организирали сме срещи на видни наши учени със студенти по интересни и актуални теми, но за съжаление младите, които идват, са малко.

Тук инж. Василев с болка се спира на изтичането на мозъци от страната и това са предимно младите хора. А на въпроса ми как вижда решаването на тези проблеми, той акцентира върху необходимостта от по-широка реклама на дейността на съюзите и на Федерацията. Разказва за контактите си с БНТ и БНР и за възможностите чрез привличане на техните технически кадри да се осигурят възможности за представяне дейността на НТС: Трябва да се научим да популяризираме предварително проявите си. И по-активно да се ползва интернет за популяризиране на предстоящите, а и на от-

миналите събития. Рекламата ни е слабото място и аз открито си го признавам. Излиза така, че за нас и нашите събития знаят повече в Германия, Полша и Румъния отколкото у нас.

Слабото ни място е подаването на информация. Вярно е, сега има интернет и много смятат, че няма нужда от нас. Но има нужда да се осигурят условия и възможности да се обменя тази информация, да се коментира новото. Да създаваме условия за това е нашата задача.

Как виждате бъдещето пред Федерацията и пред вашия съюз?

Федерацията ще я има. Тя и сега съществува, но благодарение усилията на ограничен брой хора. Те обаче не са вечни, а голяма част от тях нямат до себе си второ поколение. А трябва да се мисли и за третото поколение, което ще дойде с нови задачи. Затова смятам, че ни трябва хора с фантазия – да се сещат, да измислят нови начини... Най-много съм се боял да не влизам в коловоз – каквото било миналата година, да го повторим и тази година. Всяка година да има поне десет-петнайсет процента нещо ново. Не случайно на всеки три години ние подменяме 30% от Управителния съвет.

Трябва да се динамизират и структурите в страната. Да се привлекат и там млади, нови хора. Това изисква много работа и то работа с такт и умение. Ако това се постигне, сигурен съм, че Федерацията ще стане още по-стабилна и търсена.

Петко Делибеев

От автора

Да не пропусна да съобщя, че Тържественото честване на 50-годишния юбилей на Съюза по електроника, електротехника и съобщения ще се състои на 14 май 2015г. (четвъртък) от 17,00 ч. в Зала 4, етаж II на Националния дом на науката и техниката.